

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації»**

10-11 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М. д-р екон. наук

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Славінська О.В., нач. редакційно-видавничого відділу

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Виклики та перспективи сучасної науки: теорія, практика, інновації: матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 10-11 квітня 2025р. Білоцерківський НАУ. 353 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Вітальне слово учасникам конференції:

Шуст О.А. ректор Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Варченко О.М. проректор з наукової та інноваційної діяльності Білоцерківського національного аграрного університету, д-р екон. наук, професор

Ковальчук І.В., декан соціально-гуманітарного факультету Білоцерківського національного аграрного університету, кандидат юридичних наук, доцент

Бровко Н.І., завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін Білоцерківського національного аграрного університету, д-р юрид. наук, професор

Jozef Zafko Dr.h.c. mult. JUDr., PhD, LL.M, MBA, Honor. Prof. mult. President of European institute of further education (EIDV), Founder of Eastern European Development Agency (EEDA), Podhájska, Slovak republic

Резнік В.Г. Роль лексико-граматичних навичок у формуванні та розвитку німецькомовної комунікативної компетентності у студентів-філологів.....	216
Філінський В.Ю. Сучасний та інноваційний підхід у перекладі офіційно-ділових текстів.....	218
Марчук В.В., Хо'мяк О.А. Формування основ базової культури особистості у навчально-виховному процесі.....	221
Столбецька С.Б. методи подолання мовного бар'єру при вивченні французької мови в аграрному ЗВО.....	226
Зелінська В.А. Особливості застосування комунікативного підходу у вивченні іноземної мови за професійним спрямуванням.....	229
Береговенко Н.С. Периферійні синонімічні ряди прикметників розміру, що входять до мікрополя на позначення великого загального розміру в англійській мов.....	234
Пилипенко І.О. Метод проектів у вивченні іноземних мов: історичні засади, типологія та сучасні підходи.....	238
Чернищук Ю.І. Використання парної роботи як ефективна форма організації навчання студентів-перекладачів.....	241
Деркач І. В., Пригодій Р. В. Використання рольової гри як інтерактивної технології навчання англійської мови другої іноземної.....	244
Велика К.І. Переклад назв сортів рослин англійською мовою у патентній документації.....	248
Михайленко О. Scientific Translation: Challenges and Prospects.....	251
Римар Н. Ю. Дослідження межової лексики макрополя «література» під час самостійного вивчення здобувачами освіти епістолярію Лесі Українки.....	254
Майер Н.В. Принципи формування креативної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов.....	258
Іванов, Є.В., Майер Н.В. Методи подолання лексичної інтерференції під час формування у майбутніх філологів франкомовної лексичної компетентності (французька після англійської)	261
Чабан А.В., Майер Н.В. Методи навчання невербальної комунікації у процесі формування компетентності в іспанськомовному діалогічному мовленні майбутніх філологів.....	264
Маренчук Ю.В., Майер Н.В. Переклад безеквівалентної лексики туристичних медіатекстів (французька та українська мови).....	267
Коробко П.В., Майер Н.В. Особливості утворення неологізмів у сучасних франкомовних змі.....	270
Товкакч Ю.С., Майер Н.В. Мовні особливості французької відеореклами.....	274
Бондар Л.В., Пустовойт М.С. Морфологічні характеристики французьких біотехнологічних термінів.....	278
Бондар Л.В., Левківська А.М. Відтворення мовної специфіки французьких ветеринарних текстів в українському перекладі.....	282
Чаюн І.О., Філоненко Н.Г. Інтерпретація художнього тексту у контексті наративно-семіотичної теорії.....	286
Черненко М.П., Полюк І.С. Семантичні та структурні особливості лексеми «біо» у французькому екологічному дискурсі.....	290
Гур'єва Є. В., Буць Ж.В. Функціонування неологізмів у французьких і українських жіночих журналах.....	294
Біліченко А.М. Особливості використання інноваційного методичного інструментарію у викладанні іноземних мов у вищій школі.....	299
Кириленко М.О. Вербалізація концепту «morality» у творі Роальда Даля «Чарлі і шоколадна фабрика».....	303

Секція 4 Сучасні вектори євро інтеграційного розвитку психологічної освіти та науки

Ключко А.О. Ментальне здоров'я керівників організацій та ефективність управління.....	307
Петрик Ю. Підтримка та збереження ментального здоров'я у сфері освіти: регіональний аспект ..	311
Баранова В.А. Психологічна підтримка працівників органів місцевого самоврядування територіальної громади.....	315
Скуловатова О.В., Волотовська Н.В. Використання інформації з відкритих джерел для створення психологічного портрета особистості.....	320
Хомчук О.П., Павленко О.А. Автономність студентів в навчальній діяльності.....	324

1. Про застосування англійської мови в Україні: Закон України від 6 червня 2024 року N 3788-IX URL:<https://ips.ligazakon.net/document/t243760?an=52>
2. Savignon, S. Communicative language teaching: context and concerns in teacher education .New Haven, CT: Yale University press.;
3. Farooq, Muhammad U. Creating a Communicative Language Teaching Environment for Improving Students' Communicative Competence at EFL/EAP University Level International Education Studies, v8 n4 p179-191 2015
4. Richards, J. C. (2006). Communicative language teaching today. New York: Cambridge University Press.
5. Applying the Communicative Language Teaching Approach URL:<https://sanako.com/applying-communicative-language-teaching-approach> (дата звернення: 20.03.2025).

УДК 811'367.623:791

**ПЕРИФЕРІЙНІ СИНОНІМІЧНІ РЯДИ ПРИКМЕТНИКІВ РОЗМІРУ, ЩО
ВХОДЯТЬ ДО МІКРОПОЛЯ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВЕЛИКОГО
ЗАГАЛЬНОГО РОЗМІРУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

Береговенко Н. С.,

асистент кафедри романо-германської філології та перекладу

Білоцерківський національний аграрний університет,

м. Біла Церква, Україна

Анотація. Матеріалом дослідження послуговували дані, отримані з тлумачних, синонімічних і частотних словників. Приклади, що ілюструють основні принципи сполучуваності лексем, узяті з The Oxford English Dictionary. Результатом дослідження є об'єднання англійських прикметників у тематичні групи та визначення диференційних ознак синонімічних рядів цих прикметників. Встановлено, що поряд із центральним синонімічним рядом у лексико-семантичній групі «велика величина» є периферійні СР через існування численних диференційних ознак, супутніх значенню «велика величина». Визначено експресивність прикметників аналізованих синонімічних рядів. Окреслено перспективи дослідження інших мікрополів категорії параметричності, особливо середнього та

однакового розмірів, особливостей вживання лексичних одиниць усіх мовних рівнів поля параметричності.

Ключові слова: параметр, прикметник, синонім, семантика, синонімічний ряд, лексико-семантична група.

Актуальність теми дослідження зумовлена проблемою незрозумілості ступеня схожості та відмінності прикметників зі значенням «велика величина» і завданням вибору того чи того синоніма відповідно до контексту. Неможливо опанувати й використовувати все багатство іноземної, у нашому випадку англійської, мови без досконалого вивчення властивостей слова, його значень, здатності вступати у поєднання зв'язки з іншими словами й утворювати синонімічні ряди. Важливою в цьому контексті видається проблема диференціації ознак лексико-семантичної групи прикметників розміру зі значенням «велика величина». Матеріалом дослідження послуговували дані, отримані з тлумачних, синонімічних і частотних словників. Приклади, що ілюструють основні принципи сполучуваності лексем, узяті з The Oxford English Dictionary [1]. Для аналізу лексичних одиниць у роботі використано семасіологічний підхід до аналізу одиниць дослідження. Найоптимальнішою для вивчення він визнає лексико-семантичну групу слів, що об'єднує в своєму складі семантично однорідні слова однієї частини мови. Критерієм виокремлення ЛСГ є семантичний, що передбачає наявність смислових зв'язків з погляду лексичних значень слів. Практична значущість дослідження полягає в тому, що воно дає змогу використати результати дослідження в курсах лекцій і на семінарських заняттях із лексикології та стилістики, під час написання студентських курсових і дипломних робіт. Крім того, викладений матеріал слугуватиме довідником щодо вживання наведених у роботі прикметників у тих чи тих контекстах. Теоретична значущість дослідження полягає в тому, що воно робить є суттєвим внеском у вивчення прикметників розміру, зокрема, у розроблення проблем як творення прикметників, так і виокремлення найпродуктивніших способів їх творення.

У нашому дослідженні ми виділяємо чотири групи синонімічних рядів (далі СР) параметричних прикметників. Як вже було зазначено, лексичне

значення слова має польову структуру, у ньому виокремлюються ядро і периферія. До ядра належать постійні, до периферії – ймовірнісні компоненти. Однак ядерні та периферійні семи можуть мінятися в різних СР. Загальне значення великого розміру в прикметнику *great* (великий), як зазначалося раніше, виникло на основі значення *thick* (товстий), *coarse* (великий), *big* (великий), перше з яких нині є застарілим. Однак це значення збереглося і розвинулося в прикметниках *massive* (масивний), *massy* (масивний), *bulky* (громіздкий), *monumental* (монументальний, масивний), *heavy* (важкий), *substantial* (солідний), *weighty* (важкий), *ponderous* (важко-ваговий), *cumbrous* (громіздкий), *cumbersome* (громіздкий), *hefty* (здоровенний), *hulky* (громіздкий), *lumpish* (великоваговий, брилоподібний), *lumbering* (неповороткий, незграбний), *stodgy* (великоваговий). Ці прикметники можна об'єднати в перший периферійний СР на підставі присутньої в них ядерної семи великої ваги, а також твердості й пружності, які поєднуються із семою великого розміру. Прикметник *massive* (масивний) поряд зі значним зовнішнім виглядом підкреслює твердість і міцність споруди, наприклад *massive beams* (масивні балки). У прикметника *massy* сема тяжкості виражена сильніше, ніж у *massive*, а семи міцності та твердості приблизно збігаються. У прикметника *bulky* (громіздкий) набагато ясніше виражена сема величезного розміру, ніж великої ваги, а значення великого простору, займаного об'єктом, виражене сильніше, ніж його твердість і міцність, наприклад, а *bulky parcel*, *bulky objects* (громіздка посилка, громіздкі предмети).

Monumental (монументальний, масивний) передбачає як величезний розмір, так і значну масу, наприклад *monumental oak* (масивний дуб). У цьому лексико-семантичному варіанті (ЛСВ) *substantial* (солідний) підкреслює твердість і міцність предмета, що визначається, поряд з його значним розміром, наприклад *substantial buildings* (солідні будівлі). *Heavy* (важкий) передбачає щось більше за розміром порівняно зі звичайним розміром і тому – більшої ваги. Таку сему передає прикметник *weighty* (важкий) у випадку, якщо воно має велику вагу саме по собі, а в порівнянні з чимось іншим. У цьому значенні

близьким є прикметник *overweight* (той, що важить більше за норму). *Ponderous* (великоваговий) позначає щось, що є винятково важким через великий розмір і масивність; унаслідок цих якостей створюється неможливість пересувати об'єкти, що визначаються цими прикметниками. *Cumbrous* (грогрозмізкий) і *cumbersome* (громізкий) у даному СР позначають предмети настільки важкі й такі, що займають так багато місця, а отже, мають великий розмір, що доставляють чимало незручностей через труднощі переміщення і перенесення їх. *Nefty* (здоровенний) у власне номінативному значенні позначає предмети, які людина сама для себе визначає як важкі.

Проведене дослідження корпусу прикметників розміру зі значенням «велика величина» дало змогу виявити низку специфічних рис цього пласта лексики як кількісного, так і якісного порядку, виявити складність їхньої семантичної структури, що вміщає значне різноманіття укладених у значенні прикметників смислових категорій, що привело до таких висновків. По-перше, поряд із центральним СР у ЛСГ «велика величина» є периферійні СР через існування численних диференційних ознак, супутніх значенню «велика величина». Так, СР із домінантою *massive* (масивний) виник на основі застарілого значення прикметника *great* (великий). СР з домінантою *stout* (товстий) утворено від другого ЛСВ прикметника *great* (великий), а СР з домінантою *infinite* (нескінченний, безмежний) – від другого ЛСВ прикметника *big* (великий). По-друге, у даній групі слів велика кількість колоквалізмів, які належать до периферії мови і є однією з можливостей експресивно-стилістичних засобів мови. По-третє, аналізовані прикметники позначають сильне відхилення від норми. Одиниці з яскравими семами високого ступеня ознаки через незвичайність, нетривіальність відображених цими семами ознак завжди є експресивними та емоційними. По-четверте, є прикметники, які утворюють самостійні СР і не мають прямого зв'язку з ЛСВ домінантної ланки, наприклад СР з домінантою *stocky* (кремезний). Значення великого розміру в них явно присутнє, хоча не є домінантним.

Список використаних джерел

1. The Oxford English Dictionary: Volume 1-13, (13 Volume Set). Oxford: Oxford University Press, 1977. 22000 p.

УДК: 81#39;243/#39;442(091)#39;06:005.8

МЕТОД ПРОЕКТІВ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ, ТИПОЛОГІЯ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ

Пилипенко І.О.

старший викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У статті досліджується метод проектів у викладанні іноземних мов, його історичні витоки, принципи та сучасні підходи до реалізації. Описано основні типи проектного навчання, зокрема дослідницькі, перекладацькі та міжкультурні проекти. Акцент зроблено на розвитку мовної компетенції, критичного мислення та навичок співпраці. Розглянуто вплив інформаційно-комунікаційних технологій на ефективність проектної діяльності.

Ключові слова: метод проектів, викладання іноземних мов, дослідницькі проекти, мовна компетенція, критичне мислення, інформаційні технології.

Метод проектів має глибокі історичні корені. Його витоки сягають латинського «projectum» (кинутий вперед), що в англійській мові трансформувалося у «project» – планування та виконання задуму. На початку ХХ століття метод розвинув Джон Дьюї, американський філософ і педагог, який вбачав у ньому активний спосіб навчання через дослідження та вирішення реальних проблем. Його ідеї підтримали та розвинули Вільям Херд Кілпатрік і Френсіс Паркер.

Кілпатрік визначив основні принципи проектного методу, наголошуючи на залученні студентів у дослідницьку діяльність, орієнтації на практичне